

27.3.2014

Sisäministeriö
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

SISÄMINISTERIÖ

02. 04. 2014

INRIKESMINISTERIET

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA SISÄMINISTERIÖN ASETUKSEKSI POLIISIN VOIMAKEINOISTA
SEKÄ KULKUNEUVON PYSÄYTTÄMISESTÄ**

Hämeen poliisilaitos lausuu luonnoksesta, joka oli kommentoitavana kenttätoiminnasta ja voimankäyttöasioista vastaavalla päällystöllä sekä kahdella voimankäyttökouluttajalla, seuraavaa:

Muutokset vanhaan asetukseen ovat varsin pieniä. Poliisilain uudistuksessa suurin muutos oli 17- 20 pykälissä, missä esim. aseenkäytöstä ja aseella uhkaamisesta päättää päällystöön kuuluva poliisimies, jos se tilanteen kiireellisyys huomioiden on mahdollista. Ennen aseenkäytön määritelmä oli asetuksen 4 §:ssä ja harkinta voimakeinojen käyttäjillä.

Voimakeinojen käyttötarkoitusta ja voimakeinojen puolustettavuutta koskeviin perussäännöksiin ei uudessa poliisilaissa tehty muutoksia. Uuden Poliisilain 2 luvun 17 §:n 1. momentti, joka on voimankäytön perussäännös, vastaa sisällöltään vuoden 1995 poliisilain 27 §:n 1 ja 2 momentin sääntelyä. Myöskään voimankäyttökoulutusta, voimankäyttövälineiden kantamista tai voimankäyttövälineiden säilyttämistä koskeviin asetustasoihin säännöksiin ei ole tullut muutoksia. Asetusluonnoksessa ei myöskään esitetä otettavaksi käyttöön uusia kulkuneuvon pysäyttämisenä käytettäviä menetelmiä.

Eräät SM:n muistiossa mainitut kohdat muuttuessaan aiheuttavat ainakin voimankäytön koulutukselle uusia, hankalasti toteutettavia haasteita. Asetuksen 1 luvun säännökset koskisivat myös muita poliisihallinnon palveluksessa olevia virkamiehiä, jonka haltuun on luovutettu voimankäyttöväline. Tämä koskee esimerkiksi vartijoita, joiden ylläpitävää voimankäyttökoulutusta jouduttaisiin tehostamaan huomattavasti.

Asetuksen 1§ 2 momentin mukaan voimankäyttövälineiden käytöstä sekä tarkoituksettomasta laukeamisesta olisi aina viipymättä tehtävä Poliisihallituksen määräyksen mukainen selvitys esimiehelle. Selvitys olisi laadittava myös muusta voimakeinojen käytöstä, jos siitä on aiheutunut muuta kuin vähäiseksi katsottavaa vahinkoa omaisuudelle tai vähäistä vakavampia ruumiinvammoja. Lisäyksenä säännöksen 2 momentissa mainitaan, että selvitys on laadittava myös poliisilain 2 luvun 17 §:n 2. momentissa tarkoitettua hätävarjelusta momentissa mainittujen kriteerien täytyessä.

Käytännössä eteen voi tulla tilanteita, missä hätävarjelutekoon turvautunut joutuu rikoksesta epäillyn asemaan ja varsin perustellusti ei tee asiasta selvitystä. Tällöin vastuu selvityksen tekemisestä siirtyy lähimmälle esimiehelle, esimerkiksi kenttäjohtajalle, joka mahdollisesti myös on ollut mukana

tilanteessa. Mikäli näin on ollut, tulee varsin tarkoin harkita sitä, kuka selvityksen tällaisessa tapauksessa tekee ja on huolehdittava siitä, että tilanteessa olleiden poliisimiesten oikeusturva ei kärsi.

Kulkuneuvon pysäyttämisen suhteen asetukseen ei ole tulossa oleellisia muutoksia. Enää ei ole erikseen mainittu erilaisia ajoneuvoja, vaan yleisellä tasolla mainitaan siitä, mitä asioita on otettava huomioon ajoneuvoa pysäytettäessä. Nyt korostetaan kokonaisharkintaa pakkopysäytyskeinon valinnassa.

Kokonaisuudessaan on hyvä, että samaan asetukseen on kirjattu pykälät poliisin voimakeinoista ja kulkuneuvon pysäyttämisestä.

Apulaispoliisipäällikkö
Poliisipalvelulinjan johtaja

Tero Seppänen

Ylikomisario
Valvonta- ja hälytyssektorin johtaja

Reijo Tuovinen

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi